Jayadêvam, coniuncta esse cum verbis, amatorios lusus et blandimenta sensuum totis modulantibus, mysticae doctrinae elementa. Pertinet huc potissimum quod quarto cantico I. d. 45. amores Krishnae mysterium mirificum dicuntur; tum, ut alia taceam, per poema dispersa, quae in fine XII. d. 28. leguntur verba: अनुध्यानं च यहेष्णावं। यच्छुङ्गार् विवेकतन्त्वं-तत् परिशोधयन्तु सुधियः। "quae sit contemplatio Vishnuitica, quae vera sit amoris discriminatio, eam enucleanto intelligentes ex hoc poemate.« Quae quum ita sint, investigare debemus, quod sit istud amoris mysterium, qui sit iste amor iusta discriminatione colendus. In hoc autem negotio verba tantum ipsius nostri poetae respiciam, omnino non adhibitis, quae aut aliunde prolata sunt de doctrina ea, quae summum divini numinis cultum in religione Krishnae et Râdhae ponit, aut quae nota sunt de consociatione popularis religionis cum placitis philosophorum. Cuius generis duae sunt praecipue theologumenon species pro duabus, in quas divisa est apud Indos seriorum temporum religio, sectis; una est doctrina Pâçupatorum, qui Yogam Patanjalis Çivaiticae religionis doctrinae supponunt; altera, Pâncharâtrorum, qui Vishnuiticae religioni adhaerent, et Bâdarâyanae placita et Patanjalis mysteria ascetica cum cultu Vishnuis componere student. Utraque satis est antiqua, utpote quae epicis poetis iam innotuerit. Vid. quae observavit Vir summus Colebrookius Transs. Soc. As. Lond. I. 575.

In plus una secta discessere et Pâçupati et Pâncharâtri sive potius Civaitici et Vishnuitici; posteriorum est haud dubie ea doctrina, quam sequuntur ii, qui Krishnae nomen numini praeoptant, et consortem eius faciunt Râdham, cuique vindicatur poeta noster. Exstant amplissimae de hisce sectis Wilsonis, viri harum rerum peritissimi, dissertationes in Voll. XVI et XVII Ass. Ress. Quibus tamen non utor propter solam hanc rationem, ne confundam Jayadêvae dogmata cum quavis istarum sectarum. Exigua enim sunt quae cernere licet, interdum cuiuslibet discrimina, neque constat, quamnam potissimum sequatur Gîtagovindas; in periculum igitur incurrerem confundendi, quae debeant disiungi; multoque magis ideo placet, e verbis poetae singulatim per-